

Eläinlääkäriliitto mukana eläin- suojelulain uudistustyössä

Pitkään valmisteilla ollut työ eläinsuojelulain uudistamiseksi aloitettiin noin vuosi sitten. Tavoitteena on saada aikaan luonnos uudeksi laiksi vuoden 2014 loppuun mennessä. Eläinlääkäriliitolla on edustajansa sekä lakia uudistavassa työ- että ohjausryhmässä. Ryhmät koostuvat eri sidosryhmien edustajista ja asiantuntijoista, minkä lisäksi työryhmä käyttää tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita.

Projekti on mittava ja sen lopputulokseen kohdistuu paljon osin ristiriitaisiakin odotuksia eri intressipiireistä. Työryhmän asettamispäätöksen mukaan tavoitteena on saattaa eläinsuojelulaki perustuslain mukaiseksi ja selkeyttää eläinsuojelua koskevaa sääntelyä, varmistaa EU- lainsäädännön tehokas täytäntöönpano kansallisessa lainsäädännössä, uudistaa eläinsuojelulakia eläinten hyvinvoinnin tilan parantamiseksi sekä tehostaa eläinsuojeluvalvontaa.

Uudistustyön pohjaksi maa- ja metsätalousministeriö on teettänyt selvityksen eläinten aseman muuttumisesta yhteiskunnassa sekä vertailun eri maiden eläinsuojelulainsäädännöistä. Lisäksi on selvitetty eri tahojen näkemyksiä ja toiveita eläinten pitäjille, valvontaviranomaisille sekä etujärjestöille ja sidosryhmille suunnatuilla kyselytutkimuksilla. Yksittäiset kansalaiset ovat voineet esittää näkemyksiään nettikyselyn kautta.

Eläinlääkäriliiton eläinsuojeluvaliokunta on jo usean vuoden ajan kerännyt tietoa eläinten hyvinvointiin liittyvistä ongelmista sekä eläinsuojelulainsäädännön muutostarpeista asiantuntijaseminaareissa ja virkaeläinlääkäreille suunnatulla kyselyllä. Materiaalista on laadittu muistio, joka tätä kirjoitettaessa on kaikkien kommentoitavana liiton keskustelutaululla. Muistio toimitetaan liiton hallituksen hyväksynnän jälkeen eläinsuojelulakia valmistelevalle työryhmälle. Eläinsuojelulainsäädännön uudistuksen tueksi on saatavissa varsin paljon eläinten hyvinvointia koskevaa tutkimustietoa, ja sitä myös pyritään käyttämään.

Eläinsuojelulain ensisijainen tarkoitus on työ- ja ohjausryhmien mukaan eläinten hyvinvoinnin edistäminen, toisena tavoitteena olisi luonnoksen mukaan eläinten suojeleminen niiden hyvinvoinnille aiheutavalta haitalta. Lain soveltamisala kattaa jatkossakin kaikki eläimet. Kantavana periaatteena on eläimellä sinällään oleva suojeluarvo; eläimellä ei ole itsenäisiä oikeuksia eikä velvollisuuksia, mutta sen arvokkuus tulee esille ihmisen velvollisuutena suojella eläintä. Uuteen lakiin sisältyisi myös niin sanottu varautumisperiaate eli jos jonkin toimenpiteen voidaan olettaa vaarantavan eläimen hyvinvoinnin, se voidaan kieltää, vaikka asiasta ei olisikaan tieteellistä näyttöä.

Uudesta eläinsuojelulainsäädännöstä on näillä näkymin tulossa kaksiportainen: lakitasolla säädetään periaatteelliset ja kaikkia eläinlajeja koskevat kysymykset ja eläinlaji- sekä lajiryhmäkohtaisilla valtioneuvoston asetuksilla annetaan tarkempia säädöksiä.

Eläinlääkäriliiton ensisijainen rooli eläinsuojelulainsäädännön uudistustyössä on toimia eläinten hyvinvoinnin ja eläinsuojeluvalvonnan asiantuntijoina. Asioita tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja objektiivisesti muistaen, että kaikki ei ole aina sitä miltä näyttää. Vaikkapa pihatto ei aina ole automaattisesti lehmien hyvinvoinnin kannalta parempi kuin parsinavetta. Matkassa on vielä monta mutkaa, mutta yhteistyöllä ja sitkeällä pohdinnalla saadaan aikaan laki, joka ottaa huomioon sekä eläinten hyvinvoinnin ja eläinsuojelun että suomalaisen eläintenpitäjien tarpeet parhaalla mahdollisella tavalla.

Olli Ruobo

*Suomen Eläinlääkäriliiton valtuuskunnan puheenjohtaja
Eläinsuojelulain uudistustyöryhmän jäsen*